

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:

Év, januárban vagy február- gyszerre kifizetve	120 L.
Év, ha csak március 1 után egyszerre	130 L.
3 hónap	70 L.
6 hónap	40 L.
1 év	3 L.

Főszerkesztő:
GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztő:
PETRES KÁLMÁN

Egész éves előfizető, naptárunkat ingyen megkapja.

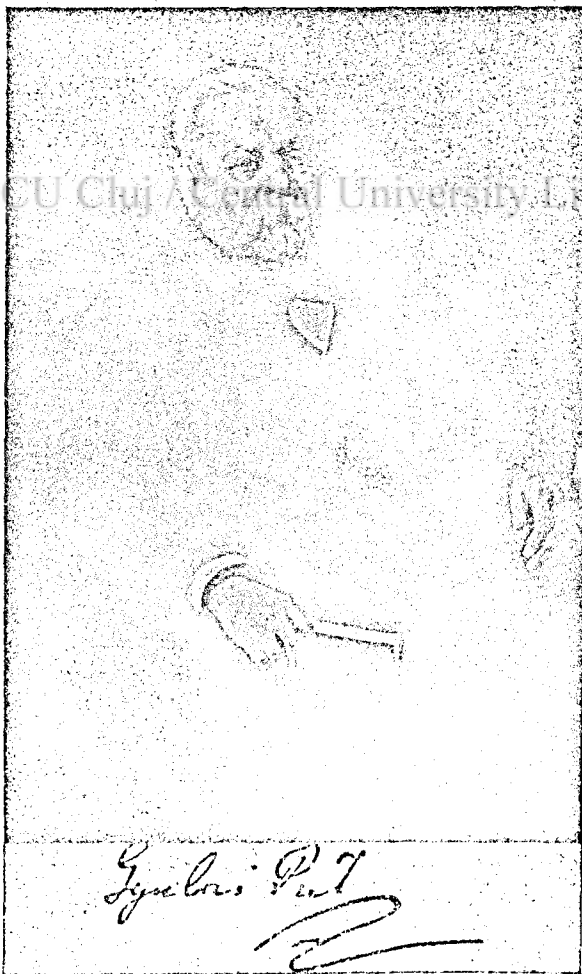
Megjelenik minden szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Strada Baron L. Pop (volt Brassai-utca)
5. szám

Erdély jeles szülöttei.

— Gyulai Pál. —

ne emlékeznék még is-
korából a gyermek aj-
a olyan kedvesen cse-
„Hadnagy Uram, had-
Uram“, vagy pedig az
an szemekben könnye-
akasztó „Három árva sir-
Ében“ kezdetű versekre?
nyan vannak, akik még
s el tudják mondani a
a urfi lovagolás“-áról
kedves költeményt és
Igazság és Hamisság“
ennapi versengésének
szerű, de lélekbe tapadó
t! „Bércek, erdők szo-
hazájá“-nak — Er-
ek — jeles szülötte:
ai Pál írta ezeket!

Csodás valami is a lélek!
Mindnyájunkra fájdalmasan
hatnak a síró árvák könnyei,
a nagy dicső multtal bíró régi
háznak omladozó falai, de
ezek a képek csak átsuhan-
nak lelkünkön, mint a hűvös
szellő a réten, míg egy másik
lélekben fájó érzések és ma-
gasztos gondolatok gyön-
gyöződnek ki szép szavak-
ban. Ez a lélek — a *művész
lelke*. Mi is elmondjuk örö-
meinket, fájdalmainkat és
egyéb tapasztalásainkat, de
még a szívünkhöz közelálló
barátaink érdeklődését is alig
tudjuk megragadni velük. A
művész azonban ezeket gyö-
nyörködtet. Hányszor meg-
történik velünk, mikor egy
elbeszélést, vagy verset olva-
sunk; csodálkozva emeljük
fel tekintetünket; hiszen ezt
én is így gondoltam, én is
éreztem ezt! Igen csak nem
tudtuk kifejezni. A gondolat
nem fényesedett ki bennünk,
az érzés pedig szárnyaszegett
volt. A költő, az író helyettünk
is világosabban és szebben el-
mondta s csak ily módon válhattak
homályos sejtéseink és benyomá-

mostohaságán. 1840-től, husz éves
korától, szakadatlanul az *irodalom-
nak* szentelte életét.

s munka, a kitarató szor-
m és az Istentől nyert tehet-
győzedelmeskedett a sors

saink tiszta, világos gondolatokká és lelkünk mélyén imbolygó érzéseink magasztos érzelmekké.

Ha nem volnának költők és írók, milyen szegény és örömtelen volna életünk, milyen kevés *szépség* volna a világon. Egy nép életerejét nem csupán a pénzzel teli ládafiókok bizonyítják, hanem a lelkeknek az *igaz*, a *jó* és a *szép* után való vágya, a gondolatok és érzések megbecsülésének mértéke. Ezek mutatják meg, hogy milyen hatalmas vagy satnya egy nép szelleme. Amelyik nép szereti a jó könyveket — a nemes gondolatoknak és fenkölt érzéseknek — az egyes ember életét is túlélő ábrázatát — az a nép nem pusztulhat el!

A gondolatoknak és érzéseknek Istenáldotta kifejezője volt Gyulai Pál, az őszinte érzésű költő és igazi magyar író. Versei „egy mélységesen becsületes, igaz lélek őszinte vallomásai”. Kifejezéseiben egyszerű, érthető és tiszta.

A magyar nép ajkán száz meg száz vers és mese fakad. Ott születnek a fonókban, a kalákákban, a barátságos találkozásokban. Mind oly zengzetes, kellemes csengésű és szabatos formájú versek ezek. Gyulai Pál egyike volt az elsőnek, kik a nép verseire és meséire felhívta a művelt, tanult emberek figyelmét. Ő maga is nem egy ilyen, a nép lelkéből született verset és mesét feldolgozott. (Pl. Krisztus és a madarak. A gonosz mostoha, A kőember stb.)

Azonban Gyulai Pál nemcsak költő volt s nem csupán elbeszéléseket írt, hanem számtalan kitérő tanulmányban megbírálta és méltatta más költők és írók munkáit. Petőfi Sándorról, Vörösmarty Mihályról, báró Kemény Zsigmondról, Arany Jánosról el eddig ő írta a legszebb tanulmányokat. Ő mutatta meg a legteljesebben, mi az ő műveikben az örökség. Bírálataival igyekezett mindenkit a *szép* meglátására

és megbecsülésére rávezetni és nevelni.

Bár élte nagy részét Budapesten élte le, mégis *erdélyi* magyar lélek maradt. Elbeszélései tárgyát az erdélyi életből merítette. A magyarság szeretete, mely verseiben és egyéb írásaiban oly elevenen lüktet, kiválóan erdélyi vo-

nás. Egyenessége, őszintesége, bátorsága és becsületessége életében a legkiválóbb jellemek közé emelték őt.

Születésének száz éves évfordulóján emlékezzünk meg róla büszke örömmel!

(Magyarlápós.)

Dr. Mezey Mihály

Az „új idők magyarja” szőlőgazdátársainak

Izléstelen dolog önmagunkról írni, de viselje érte a felelősséget dr. Apor Péter, aki tulságos dicséréivel erre rákényszerített.

Mindennek annyi az értéke és haszna, amennyi igaz van benne. Az igazat azonban elhallgatni sem szabad, mert az igazság elhallgatásával másokat tévedésbe ejthetünk, a tévedés nyomában pedig a csalódás jár, a csalódás az önbizalom megölkje, mert minden csalódás után apad az önbizalmunk és gyengül a másokban való — amugy is gyenge — bizalmunk.

Nekünk romániai magyaroknak, ezekben a nehéz időkben pedig nagyobb szükségünk van önbizalmunkra és egymásban való hitünkre, mint a minden napi kenyérre.

A fiának tehát azt állítottam programul, hogy ne csüggedjen, hanem igyekezzen a megmaradt kisbirtokból is annyi jövedelmet kiteremteni, mint azelőtt a nagyból befolyt. Azt minden gazdátársam tudja azonban, hogy ennek hosszú útja van. Mert könnyű egy programot felállítani, de nehéz azt végrehajtani. Igaz, hogy nehéz, de nem lehetetlen, ha meg van hozzá a kellő *szorgalom, tudás és pénz*.

A háború előtt kevés gazda volt abban a kedvező helyzetben, (magamat is beleszámítva) hogy gazdaságának korszerű felszereléséhez kellő tőkével rendelkezett volna. Már pedig tudvalevő dolog, hogy a föld csak az alap, amin megállhatunk, amire építhetünk és amibe a jövedelmet adó munkát befektethetjük. Nem a föld, hanem a reáfordított munka, illetve a befektetett tőke adja a jövedelmet.

Ebben a tekintetben javított a helyzet a rajtunk végigseprő háború. Mert, ha csonkítatlan birtokainkhoz kevés volt az épületünk, felszerelésünk és tőkénk, akkor mostani alaposan körülnyesett birtokainkról elmondhatjuk, hogy bőven el vannak látva épületekkel és felszereléssel, sőt még pénzzel is megfelelőbben — ahol még el nem úsztattak.

Annak a titkát, hogy miként kisbirtokból is annyi jövedelmet szorítani, mint a régi nagyból, az pontok alatt kíséreltem meg elmondani.

1. Fektessünk be gazdaságunkba minél több szeretetet és gondosságot, mert a föld, állatok és növények hálásak és hálájukat kamatokban róják le.

2. Ha a gazda ésszel és bátorsággal küzd a természet, kártevők és gombák ellen, akkor fog győzni, győzelme pedig védelmet jelent.

3. A gazda tanuljon be a tapasztalatokból minden ágába, csak így tud mindig gyorsan jól rendelkezni és ezzel teljességgel megelégedni.

4. Soha el ne felejtse a gazda, hogy csak akkor lehet igazi gazda, ha magának is tud dolgozni és mindent alaposan megfigyel, megtanul a kapától kezdve végig, mert akkor lesz senkinek kiszolgáltatva, hanem független úr lesz.

5. A gazdának legnehezebb dolga az embertársaival való együttműködés eltalálása. Erre bizonyos mértékben születni kell, de mindenkinél melegen ajánlom a tapasztalás szeresített jutalmazás bevezetését és ennek szigorú, de igaz megkövetelését.

6. A sikernek egyik fő feltétele a jó munkát képezi: mindent ide kell fordítani és jól elvégezni. Jó és sok munkát csak jó eszközökkel és rendben tartott gépekkel lehet elvégezni.

7. Megállás nincsen, mert a föld megáll, az elmarad és len-

ton kísérletezni kell, hogy a földnek legmegfelelőbb növényt megkeressük, vagy kiterjesztjük.

Erdély földjére átlagban csak szőlő és káli trágyákat kell venni, a legdrágább műtrágyát a légenyt (nitrogént), inkább a levegőből beszerezni langósok által (lucerna, lóher, öny stb.)

Csakis vidékünkön jól fejleszteni ott jó keresetnek örvendő állatok kell tenyészteni. Hasznosabb állatot tartani jól, sokat rosszul. Természetesen a bőtejtű tehének után nevelni tenyészállatokat. Bőtejtű családból származó bikáért ne sajnáljunk sem a fáradságot, sem a pénzt.

A mostani viszonyok között a kisgazdáknak, mint a költőknek is leghasznosabb tartom a könnyebb fajta vörösló tenyésztését, mert emellett, hogy igások, elég ügynökök és könnyebb utacsikót nevelni. Aztán két éves korban már kimélve hámozhatók. A mangalicáknál csak olyan állatokból hagyjunk tenyészállatot, melyben 6—8 jó malac van.

Minden talpalatnyi földet kihasználni: a kavicsos, köves területek kopár helyeket ültetve akáccal, birtokunknak, kerteknek és udvarunknak minden területét ültessük be gyümölcsfával. Jó termések idejében járjunk a gyümölcsösünkhöz és valójárfestékekkel jegyezzük meg a fákat, amelyeken kevés termés van. Aztán két jó termés alkalommal nem terem, azt ki kell cserélni és mással kell pótolni. Így csináljuk a szőlőben is,

mert ezzel 20—30%-al is emelhetjük termésünket. Kevés a földünk és szegények vagyunk hozzá, hogy ingyenélőket tartsunk.

Ha még hozzáteszem, hogy a gazdaság sikerének titka főleg abban van, hogy az apróbb dolgokat végezzük el jól és gondosan, akkor elmondottam mindazt, amit minden gazda tud, de nem minden gazda szokott betartani.

(Lapusnyak, 1926. január.)

Cs. Lázár László.

A Magyar Párt köréből.

Készüljünk a közigazgatási választásokra! Olvasóink bizonyosan tudják már, hogy a külszöbön levő közigazgatási választások mennyire fontosak sorsunk további folyására nézve. Lapunk multkori melléklete részletes magyarázatot nyújtott erről a kérdéssről. Készülnek-e a falvak és városok lakói erre a nagy eseményre, tanácskoznak-e, szervezkednek-e. Reméljük, hogy a vezetők megadják a kellő irányítást és az egyesek hiven követik a magyar egység parancsait. Kolozsváron a Magyar Párt központjában nagy figyelemmel és körültekintéssel készítik elő a magyarság egységes és tervszerű állásfoglalását. A választások időpontjáról különböző hírek vannak forgalomban. Egyik hír szerint a falusi választások február elején, a városi választások márciusban fognak megtörténni.

A Magyar Párt az árvízveszedelem károsultjaiért. A Magyar Párt elnöksége köriratban hívta fel az adakozni kívánó közönség figyelmét arra, hogy a könyörület adományait az árvíz sújtott vidékek szerencsétlen sorsú áldozataihoz közvetlen s gondoskodik

arról, hogy az adományokat arányosan, a leginkább rászorulóknak adják. A körirat egyszersmind kéréssel fordul azokhoz, akiket a rettenetes elemi csapások megkíméltek, hogy a hajléktalanná vált családok szűzait ne hagyják magukra kétségbeejtő nyomorukban. Lehetetlen, hogy a szörnyű pusztulás képe ne indítsa meg a jó magyar szíveket s érzékellenül zárkóztassa tegye azokat, akik kerülhetnek hasonló helyzetbe, ha a mostani csapások még is kimélték családjuk békés nyugalma, karácsonyi örömeit. A felhívásnak már is örvendetes eredménye van s büzdítéssel felsoroljuk az első adakozók neveit: Br. Jósika Sámuelné sz. br. Jósika Irén 2000 lei, Ugron Isván pártelnök 2000 lei, az erzsébetvárosi tagozat 2000 lei, Balázs Ernő szenátor (Sepsiszentgyörgy) 500 lei, Br. Huszár Pálné 500 lei, Fejér Mártonné gyűjtés eredményében (Bánffyhungad) 400 lei. A Magyar Párt a leégett Zetelaka megsegítésén is eredményesen fáradozott, reméljük, hogy ha nem is adjuk vissza minden családnak, amit a rohanó ár elsodort, ha nem is építhetünk mindenik számára hajlékot, sorsukat elviselhetőbbé tesszük. Ez embertársaink iránt tartozó legkevesebb kötelességünk. Adományok a párt kolozsvári irodájának címére küldendők (Str. Moşilor) Monostori-ut 18.

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank Részvénytársaság.

Cluj—Kolozsvár, Piaţa Unirei (volt Mátyás Király-tér) 7.

Alaptőkéje: 25,000,000

Tartalékok: eca 24,200,000

Fiókjai: Néaen, Ecsözsentszentmártonban, Gyulafehérváron és Marosvásárhelyen. Affiliált intézetek: Alsófehérvármegyei Gazdasági Bank és Takarékpénztár H.-T. Nagyenyed. Torda-Aranyos vármegyei Takarékpénztár H.-T. Torda. Udvarhelymegyei Takarékpénztár H.-T. Székelyudvarhely.

Áruváltásnál a vasuti állomás mellett. — Befutásokat elfogad, váltókat lezártat, átutalásokat teljesít. — Mindenféle banküzletet előnyösen végez. — Safe deposit és énekélyezési helyek!

Erdély legnagyobb férfi- és női szövetség gyári leghatára.

Raktáron tart nagy választékban gyári áron mindenféle bel- és külföldi elsőrangú szövetség és bélésárukat.

Cluj—Kolozsvár, Str. Regina Maria (volt Deák Ferenc-u.) 4

KÜLFÖLD

Török—orosz szövetség.

A Magyar Nép nemrég közölte már olvasóival, hogy a Népszövetség illetékes bizottsága Angliának ítélte a mezopotámiai Mosszul városát és vidékét. Ez a terület tudvalevőleg eddig Törökországhoz tartozott. Angliának azonban multhatatlanul szüksége volt Mosszulra, mert a világ legdusabb petroliumforrásai vannak itt. Már pedig a petrolium és a petrolium melléktermékei: benzín, terpentin stb. a mai ipari világban aránynál értékesebb kincsek. Akié a petrolium, azé a világ fölötti hatalom. Ennek tudatában az angol kormány mindent elkövetett, hogy Mosszultól ne kelljen lemondania. — Csakhogy kétőn áll ám a vásár: Kemal pasa, a törökök vitéz vezetője vétót mondott a népszövetségi határozat ellen. A törökök épen úgy tudják, mint az angolok, hogy micsoda kincsek rejlenek a mosszuli petroliumforrásokban és ezért készek voltak, ha másként nem lehet, fegyverrel is megvédelmeznél ősi jussukat. Amde a politika rossz és csunya mesterség. Az angolok, hogy megtörhessék Kemal pasa ellenállását, hirtelenében fegyveres szövetséget ajánlottak Mussolininek, az olasz fascisták nagyravágyó vezérének. Azt ígérték neki, hogy ha harc esetén Olaszország segíti őket a törökök ellen, akkor ők hozzájárulnak ahhoz, hogy az olaszok nagy darab földet hódíthassanak a török tulajdoni képező Kisázsában. A nagylelkű angolok könnyű szívvel adták volna a — törökök földjét.

Kemal pasának ilyen módon nem volt más választása, minthogy elfogadja a szovjet oroszok szövetségi ajánlatát. Moszkva már régen magához akarta édesgetni a törököket. Ez az alkalom most épen kapóra jött neki. Szovjet-oroszország ugyanis halálos ellensége a kapzsi Angliának és csak néhány héttel ezelőtt kötötte meg ellene a Kínával való szövetséget. Most Törökországot is sikerült megnyernie, Angliának pedig, különösen az ázsiai birtokain túlön-túl sok a veszteni valója. Ez a legujabb, ellene irányuló szövetség ugyancsak próbára tette az angolok idegeit. Kapkodnak is fűhöz-fához, hogy valamiképpen ellensúlyozzák a veszedelmet, mert Oroszország, Kína és Törökország együttesen rengeteg erőt jelentenek és még inkább, ha kellően fel is tudnak készülni, borzalmas le számolás lesz a vége.

Bethlen István gróf kiméltetlen szigorúsággal torolja meg a bankóhamisítást. Államférfiak és hadvezérek rátermettségük bizonyítékát leginkább azzal adják, ha nagy veszedelemben helyén van a szívük és az eszük. Más szóval ha minden körülmények között kellő időben, kellő helyen, kellőképpen tudnak cselekedni. Bethlen István gróf tagadhatatlanul ilyen ember. Az a bankóhamisítási botrány, amely hetek óta nemcsak a magyar, hanem az egész világ közvéleményét állandóan izgalomban tartja, más embert elsöpört volna a helyéről. A magyar miniszterelnök azonban a legádázabb orkán közepette sem vesztette el a fejét és a szíve is a helyén volt. Nem tudjuk még egészen világosan, hogy mi célja volt

Gr. Bethlen István magyar miniszterelnök.

annak a társaságnak, amely az ezerfrankosok hamisítására vállalkozott. Ők maguk tetten érésük, helyesebben mondván lecsukatásuk perce óta hazafias indokokkal próbálják magyarítani tettüket. Amde a lefolytatott vizsgálat megállapította, hogy Windischgrätzék a frankhamisítás útján szerzett pénzekből egyetlen fillért sem juttattak hazafias célokra, hanem kizárólag a saját javukra költötték el a bűnös uton szerzett összeget. Bethlen Istvánnak elévülhetetlen érdeme épen abban rejlik, hogy *irgalmatlan kézzel lerántotta a leplet a bűnös társaságról* s az egész világ közvéleménye előtt meggyőzően bizonyította be, hogy a magyar nemzetnek *ehhez a gázitthez semmi néven nevezendő köze nincs*. Másodsorban pedig erélyéről és államférfiúi hivatosságáról is bizonyosságot tett akkor, amidőn kiméltetlenül börtönbe juttatta a legelőkelőbb nevek viselőit, vagy a legmagasabb polcon állókat is, ha rájuk bizonyult, hogy részük van a frankhamisítás büntetében. Hogy mennyire

helyesen és pártatlan szigorúsággal el Bethlen István a frankhamisítás leplezésében, bizonyítja az a körülmény is, hogy Briand francia miniszterelnök a legteljesebb megelégedésével kifejezést a vizsgálat menetét illetően tovább nyomatékosan hangzott: *og* is, hogy változatlanul megbízik Bethlen István korrektségében és erélyében.

A vizsgálat már csaknem teljes egészében tisztázta az egész ügyet. Állapították a frankhamisítás csalár minden részletét, tudják már mindeki nevét, akik részt vettek az ügyben — ezeket természetesen tartóztatták — a nyomdát is felfedték, ahol a hamis bankjegyek készültek. „Senki számára sem lesz kegyezmény” mondotta Bethlen egy újságitórnak, mi is szent meggyőződéssel állítja, hogy a bűnösök, akik ilyen szigorú hoztak a magyar népre, elnyerik büntetésüket. De azt is valljuk, hogy nem akad a föld kerekén olyan, tisztességes és tárgyilagos ember sem, aki néhány bűnöző gázitól az egész magyar népet akarná elcsúszni ségre vonatni.

Veszélyben a locarnói egyezmény. Locarnóról, erről a kis svájci városról a közel múltban sokat írt a világújságja. Itt kötötték meg az első hies egyezményt, amelynek célja az volt, hogy Németország süllyedő hein enyhítsen. Akkoriban úgy hitték, hogy végre-végre megokosodtak a franciák. A kerek föld minden bűnösötől embere megkönnyebbült a locarnói egyezmény megkötésének hírére, s az igazi béke zálogát lehetett látni. Ebben a hies egyezményben a franciák közölt arról is volt szó, hogy Belgium is kölcsönösen biztosítja szeghatáraikat egymással szembe, de nemü megtámadtatás ellen. Ha a nevezett országok közül bármelyik megtámadná a másikat, a többi kötelességül a megtámadottat segítseni. Azután az is benne volt az egyezményben, hogy a német megszálló antant csapatokat teljes egészében vonják, csupán az úgynevezett *rajnai zónában* hagynak körülbelül ezer főnyi biztosító csapatot. Úgy azonban, hogy az igazi békét az országok öröme korai volt még. Párisból a korú lentések szerint ugyanis a nagy tanácsának albizottsága most a locarnói egyezményvel ellentétben javaslatot terjesztette a Népszövetségnek, hogy a semleges rajnai zónában maradjon, amelyek közül csak 60,000 francia katona legyen. Így lehet, hogy ezután Németország milyen óriási az elkeseredés. Vaség

használta az elhalt csendes nyugalmaért. Ez megundorította őt a tortól s a legközelebbi presbitéri gyűlésen előállt indítványával, hivatkozva a püspöki vizsgálószék meghagyására, kérte a tor eltörlésének kimondását. A presbitérium egyhangulag, minden ellentmondás nélkül elfogadta indítványát. A közgyűlésen is keresztül ment. Csak ezután kezdődött meg a küzdelem ellene. Akik a közgyűlésen megjelentek, kötelező nyilatkozatot irtak alá, hogy többet tort nem rendeznek és abban részt nem vesznek. Lelkész másnap estére ezeket gyűlésbe összehívta egy temetési szabályzat kidolgozása és elfogadása végett. Itt megjelentek a tor barátai is, agitálni akarván, de a lelkész egy szerűen lefegyverezte őket azzal, hogy ide csak azok vannak meghíva, akik a tor eltörését elfogadták, aki nem fogadja el, itt maradhat, de szava nincs! Ezzel a kérdés méregfoga ki volt huzva. Kidolgoztuk a temetési szabályzatot, melynek főelve abban áll, hogy a községet beosztottuk négy csoportra s minden csoport a maga halottját kölcsönös segítséggel — de minden eszem iszom áldomás nélkül — eltemeti. S ez már nálunk szép példás rendben folyik egy év óta.

Magyar pártok szakadása. Nem eljárnak történet, hanem külföldön, Csehországban. Már a választások alkalmával is két csoportban mentek a harcban min. tótföldi magyarok. Külön a keresztény szociálisták, külön az egyesült polgári pártok. A választások befejezése előtt a kisgazdapárt teljesen különvált a keresztény egyesülettől s e különválás következtében a Prágai Magyar Hírlap írója párikói közös organum, hanem "független" politikai újság s megszűntek a közös politikai intézmények; a prágai központi iroda és a kassai kulturális iroda is. A tótföldi magyar pártok ezen a téren már csak esetről-esetre fognak együttműködni a prágai országházban. Ebből pedig a magyarságnak csak kára származhat, előnye soha. Azért kell nekünk, romániai magyaroknak — sokkal rosszabb helyzetünkben — törhetetlenül ragaszkodnunk legnagyobb politikai érdekeinkhez és eredményeinkhez: egy-együnkhez.

Hol eltoroltuk a tort.

A "Magyar Nép" 1925 nov. 24-iki számában "torra hívták az olvasót". A cikk írója igen helyesen éles megfigyeléssel mutat rá arra az anyagi és erkölcsi pusztításra és pusztulásra, melyre a torozás jár. Ennek megszüntetésére, eltorolására csakugyan minden lehetőséget meg kell tennünk. Mifután az országközösségben, Homoródszentpálon, — Isten jóvoltából és hűveim nagy többségének értelmes, józan belátásából — a halotti torozás megszűnt, írom e kedves lap olvasóközösségének, az én kedves székely testvéreimnek, hogy *miképp ültük meg a tor tortát*. Azt hiszem, hogy a szerkesztő ur helyet ad ennek oly fontos kérdésnek, mert ha annak nyomán csak öt tíz helyen torolják is el a tort, úgy is megérdemlik a nyomdafestéket.

Az unitárius püspöki vizsgálószék örültében mindenütt rámutatott ennek a torozásnak ös-pogány és keresztényellen voltára s arra az erkölcsöt sünyesztő, vagyont pusztító jelenségekre, melyekkel a torozás jár. Nálunk id. Molnár Lajos presbiter meghallgatta ez az álláspontot s ezután nemsokára egy római szónok elhalálása alkalmával megfigyelte azt az álláspontba sünyesztő szociálisták, melyekkel a gyászoló közönség az ételt, de kivált a pálinka italt

használta az elhalt csendes nyugalmaért. Ez megundorította őt a tortól s a legközelebbi presbitéri gyűlésen előállt indítványával, hivatkozva a püspöki vizsgálószék meghagyására, kérte a tor eltörlésének kimondását. A presbitérium egyhangulag, minden ellentmondás nélkül elfogadta indítványát. A közgyűlésen is keresztül ment. Csak ezután kezdődött meg a küzdelem ellene. Akik a közgyűlésen megjelentek, kötelező nyilatkozatot irtak alá, hogy többet tort nem rendeznek és abban részt nem vesznek. Lelkész másnap estére ezeket gyűlésbe összehívta egy temetési szabályzat kidolgozása és elfogadása végett. Itt megjelentek a tor barátai is, agitálni akarván, de a lelkész egy szerűen lefegyverezte őket azzal, hogy ide csak azok vannak meghíva, akik a tor eltörését elfogadták, aki nem fogadja el, itt maradhat, de szava nincs! Ezzel a kérdés méregfoga ki volt huzva. Kidolgoztuk a temetési szabályzatot, melynek főelve abban áll, hogy a községet beosztottuk négy csoportra s minden csoport a maga halottját kölcsönös segítséggel — de minden eszem iszom áldomás nélkül — eltemeti. S ez már nálunk szép példás rendben folyik egy év óta.

Ezen temetési szabályzatot már több felé elküldöttem. A múlt nyári püspöki vizsgálat alkalmával a nyáradmenti egyházközösségekben is ismerttettem. Aki a lap olvasói közül meg akarja ismerni s főképp megvalósítani temetési szabályzatunkat, annak az ügy érdekében megküldöm.

Még csak egy pár megjegyzést a tor barátainak érveiből. Azt mondják: akkor nem jön el senki a temetésünkre. Hát ha valaki csak azért a testet erkölcsöt megölő cudar pálinkáért megy a felebarátja, ismerőse temetésére, jobb, ha nem is megy, mert ott a keresztény felebarátai részvét „sírjatók a sírókkal” vagy nagyon gyengén van meg, vagy hiányzik. A sírás csak akkor áll elő, mikor már jól bepálinkázott és a gyászolóktól követeli: adjatok még pálinkát, mert az én jó komám emléke megérdemli.

Gyenge, sőt semmitérvő tagja a keresztény társadalomnak, aki pálinkával, torral tud és akar halottaiban temetési kíséretet biztosítani magának. De még az ilyen sem félhet, hogy kísérete nem lesz, mert a temetési szabályzat ki mondja, hogy az egy csoportba tartozók közül minden háztól egy személynek meg kell jelennie a temetésen.

A másik kifogás: „Az idegenből, a messziről jött rokonokat, ismerősöket el kell látni, nem lehet étlennül elbocsátani.” Nálunk szokás szerint a temetések a délutáni órákban történnék. A

rokonság délelőttre vagy délre messziről is megérkezik. Adjának nekik ebédet. Itt csak az van szabályzatilag kimondva, hogy a temetés bevégzése után semmiféle evés-ivás nem szabad, hogy legyen! Menjen mindenki tovább az élet útján!

Mennyi kidobott, haszontalanul elpocsékolott pénzt takaríthatunk így meg. Hány szegény embert menthetünk meg a kínzó aggodalomtól, aki már addig is adósságot csinált belegéért a doktorpatika fizetésével s ott az a gyöttrő gondolat, ha meghal, honnan vesz 3—4000 leit a torozás embertelen szokásához, mert ha meg nem teszi, jaj neki a falu nyelvétől!

Magyar Testvéreim! Emberejűk meg magunkat ezekben a válságos időkben. Legyünk emberek és jó keresztényekké. Kivánom, hogy olvashassunk minél előbb minél több helyről hirt arról: hogy megülték a tor tortát!
(Homoródszentpál.)

Ürmösi József.

Legtökéletesebb Andrássi nyelvtanár 3 ezer címszóval és nyelvtannal ellátott román-magyar szótár

Két kötet ára — — 140 Lei
Vászonba kötve — 170 Lei.

Kapható a
MINERVA könyvkereskedésében
Cluj—Kolozsvar,
Str. Reg. Maria (v. Deák F.-u.) 1.

„Amper”

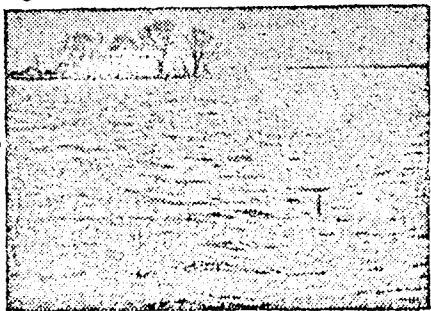
Élettulajdonos: Szebehely Géza.
Általános műszaki vállalat.
Cluj-Kolozsvar, Piața Unirii 23.

Vállal mindennemű villamos és vízmunkálatot, valamint villamos gépjavításokat. Önműködő csengő-reduktor egyedül árusítója.

Költségvetés díjmentes.

HIREK

A halálautók áldozatai. Hivatalos adatok alapján megállapítható, hogy az 1925. évben Udvarhely-megye területén szeszből készült ital (pálinka, likőr és rum) elfogyott 553.218 liter. Ha egy-egy liter átlagos árát 50 lejben számítjuk, ugy ennek a fogyasztásnak az értéke 27 millió 680 ezer 900 lej. Ehhez kell még vennünk az elfogyasztott sör és bor árát, mely szakértők szerint a fenti összegnek legalább egy harmadát teszi ki. Így körülbelül 40 millió lejt tesz ki a múlt évben elfogyasztott szesz italok értéke. A megye lakossága körülbelül 110.000 lélek s így minden emberre 364 lej jut átlagosan ebből az összegből. Ugy látszik, hogy a megyének ez az italmennyiség állandó szükségletté vált, mert pálinkafélékből 1924-ben is csaknem ugyanannyi fogyott, mint tavaly 556.581 liter. A székely fővárosban, Marosvásárhelyen is komoly méreteket kezd ölteni az iszákosság. Naponta 8-10 részeg embert szállítanak be a mentők a kórházba, akik között nemcsak napszamosokat, munkásokat találunk, hanem a város lakosságának majdnem minden rétegét. Így a napokban egy liceumi tanulót szedtek föl az utca sarából. Szomorú kilátásokkal nézhetünk annak a népnek a jövőjébe, amely a mindenféle istencsapáson kívül még saját maga is így sietteti pusztulását. Betelik annak a román politikusnak a szava, aki azt mondotta, hogy a székelyekkel végezni

Tanya a Kőrös árjában.

fog az iszákosság. De hát szabad a halálos ítélet bekövetkezését bevárni, nincs szabadulás a pálinka ördögétől?

Az árvíz pusztításai Magyarországon. A téli árvíz Magyarországon is nagy kárt okozott. A háború előtt a veszedelmes folyók: a Tisza, Bodrog, a három Kőrös, a Maros egységes felügyelet alatt állottak. Most több országon folynak keresztül s ezért ellenőrzésük nagyon megnehezült. Az utolsó árvíz alkalmával a Kőrösök Románia határterületén kiöntöttek és a Tisza felé rohanva, Magyarország sík földjének tekintélyes részét víz alá borították. Budapesten most írták össze az árvíz okozta károkat. Megállapították, hogy 30 ezer holdnyi terület került víz alá, a kár meghaladja a 25 milliárd magyar koronát.

Hány magyar képviselője lesz Erdélynek. Tudvalevőleg az új választójogi törvényjavaslat értelmében megszűnik az eddigi kerületi beosztás, s megyénkénti szavazással fogják megválasztani a képviselőket. Az erdélyi megyék együttléve 117 képviselőt és 33 szenátort fognak a törvényhozásba küldeni. Az *Adeverul* egyik utóbbi száma a régi rendszert siratja, mert a megyei rendszerrel körülbelül negyven magyar képviselő megválasztása vehető bizonyosra, míg a kerületi beosztás mellett legfeljebb 28 jelöltet választott volna meg a magyarság.

Kifordított nevek. A Brassói Lapok írja: Csikszentmárton buzgó főszolgabírája, Gheorghe Gábor ur fölháborodott azon a hallatlan szomorú tényen, hogy „hét évi román uralom után” még mindig akad a Székelyföldön olyan községi jegyző, vagy anyakönyvezető, romány tanító, aki a honfiai nevét nem románul írja. „Micsoda nemtörődömség ez és a román nemzet arculcsapása!” — írja a fennebb dicsért főszolgabíró ur a járása-beli jegyzőkhöz intézett körrendeletében. Elrendeli tehát, hogy ezután a gyermekek és szülők nevei, úgy a keresztnevek, mint a vezetéknevek is csak román betűkkel és román jelentésükben irassanak; s mindjárt példát is hoz fel Ábrahám ezután Avram-nak irandó, szól a szigorú intézkedés, Oláh pedig Románnak, Rövid helyett is Scurtu, Fekete helyett Neagrea, Szőcs helyett Suciú, Kozma helyett Cosma, Virágh helyett Florea név használandó. És így példaképpen felsorol két tucat nevet a főbíró azzal az utasítással, hogy a jegyzők terjesszék fel a többi neveket is. Ugy tudjuk, hogy ehhez a mindenható főbíró urnak semmi joga nincsen. Ha valaki régi névvel megelégedve nincsen, megvan annak a törvényes útja, hogy azon változtasson, ha akar, s ha kéri az ille-

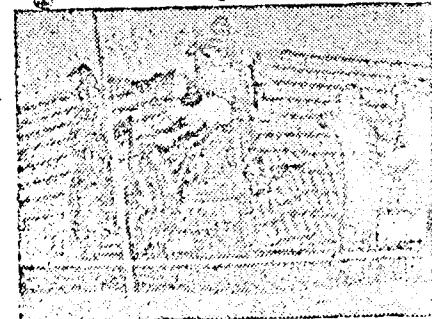
tekes miniszter engedélyét hozzá. Gábor főszolgabíró büntetendő cselekményét vet el, ha miniszteri engedély nélkül ahhoz nyúl erőszakos romboló kezűvel, ami a másé. A magyar lakta városok elkobozták már megtorlatlanul a magyar utcanevüket és magyar felírásu cégterhelő lákat. Most elkobozzák nevünket.

Az útlevelek kiállításának rendje. Romániából végleg eltávozók és más országba költözők számára a prefektus, hanem a munkaügyi miniszter állítja ki. A prefektura csakis a család vagy egészségi okokból utazók részére állít ki utlevelet.

Működnek az adóvégrehajtók. Szigorú utasítást kaptak az adóhivatalok az összegyűjtésére az év végéig fizetendő adókat, vagy más országba költözők részére keményebb eszközöket is igénybe vehetnek, mint például foglalás, iparvonás, végrehajtás stb. A kolozsvári adóhivatalnál naponta 60-70 esetben történik foglalás és könyörtelenül vizsgálják a párnát a megszorult adósok fején.

Mesterséges sziget. Amerika és Európa közötti Óceán fölött könnyű volna repülő járatokat létesíteni, ha gépek leszállására alkalmas szigetek volna az Atlanti óceánban. Mivel azonban nincsenek, Armstrong amerikai mérnök azt ajánlja, hogy csinálni kell szigeteket. Az ő terve abból áll, hogy acélból és cementből készített hatalmas betonutalajokkal megoldható lenne mesterséges sziget eszméje. A 120 méter széles, 400 m. hosszú rettentő súlyú tuját bóják segítségével lehetne felhullámzásban is szilárdon maradtatni. A tengerből mintegy husz méter magasító szerkezetet acélkábelek erősítik a tengerfenék vasmacskaíhoz.

Füstbe ment milliók. Nem az egész világon, nem is Erdélyben, csupán egy-egy vármegyében, Hunyadban 93 millió lej értékű dohányt árusítottak el az elmúlt év folyamán. Mennyi szénemes terv dől dugába, mert nincs rávaló pénz. Ellenben dohányra, pálinkára, ami nemcsak felesleges, hanem ártalmas is, kell lenni pénznek!

A lakókat csolnakokon mentik ki az omladozó házakból.

dob ujmódi szerepe. A dob igen fontos jószág. Eredetileg harci indusztériát pergették, majd táncra ropogós zenéket élénkítettek vele. Rosszszívető zenéket licitáltak rajta. Legutóbb bűnös eszköznek is fényesen bevált. A magyar helyi országos vásáron ugyanis a táncdobot akart elemelni a cigány, de a táncdobot elcsípték. Dobot akasztottak a nyakára és sorra kellett járnia az utcákat a dobot kiáltozván: „Igy jár, aki lopni próbál!”

**Dob, rekedtség, hurut ellen leg-
jobb a valódi Réthy-féle pemetefü-cu-
ca.** Mindenütt kapható.

KÖNYVEK.

Könyvekről — jó gazdáknak.

Szentkirályi Ákos volt gazd. akadémikus, aki a mezőgazdasági többtér-
s egyik legnagyobb harcosa ma Er-
ben, három könyvet írt, a melyeknek
volna szabad hiányozniok egy ma-
gazda asztaláról sem.

ert hát igaz az, hogy a gazda szemé-
re nézve a jószágot és az is igaz, hogy
a gazda és is nőni kezd a gazda aggodó
teret tekintetere, de az már nem
kérdés, hogy milyen a szem!

**gazdának a szemével nem csak
lát, hanem látni is kell;** hányan
nyitott szemmel és nem látnak
mit sem.

Szentkirályi Ákos könyvel arra
hogy a gazdát megtanítsák arra,
hogy nézze állatját, vetését, hogy lássa
hogy hasznát lássa azoknak!
Egyik könyve: „Az erdélyi szarvas-
a-tenyésztés dolga” a mi általános
tanácsunkkal, Erdély állattenyészté-
sének hanyatlásával foglalkozik és út-
at mutat annak megváltoztatására.
A másik könyve, hogy nem a fajta hibái-
t kell keresni a hanyatlás okát, **hanem
az állatok hiányos ápolásában és gon-
dságában.** És ez így is van!

Az egyik két könyve a „Katholikus Világ
könyvtára” kiadásában jelent meg, az egyik
a „Növénytenyésztés”, a másik pedig **növény-
tenyésztés tanácsadó.**

Az egyik a hosszú téli estéket el-
kellemesen tölteni, — úgy hogy
a téli műveljen, siessen különösen
az utóbbi könyvet azonnal megren-
delni mert minden jó gazdának érdeke
hogy tudását öregbítse, állatait, nő-
reit szakszerűen ápolja. E két köny-
vet pedig valóságos tárháza azoknak
akik igazságoknak melyeket Dr. Szent-
királyi Ákos egy életen át szűrt le.

Az egyik füzeteket lapunk kiadóhivatala utján
meg lehet rendelni és olyan neveltsége-
vel rendelni lehet, (A füzet ára drb.-ként
1000 Ft), hogy senkinek sem szaba dazok
szerepét elmulasztania. **Dr. Sz. F.**

Művelődési mozgalmak.

Székely dalosok ünnepe Makfalván.

Ünnepelőbe öltözött férfiak, asszonyok
beláthatatlan tömege igyekezett január
hó 10 én gyalog, szekéren, vasuton a
küküllőmenti Makfalvára, hol 6 székely
földmíves dalkör tartotta hangverseny-
nek jelzett dalünnepélyét. Az este 7 óra-
kor beérkező vicinálást viharlámpásos
szekerek várták, s a környék vasuton
érkezett vendégeit gyors székely lovak
rögzítették az állomásról a makfalvi
Vigadóba. Mert ilyen is van. Tánc-
háznak nevezik székelyesen, egy bájos,
szép terem állandó színpaddal. Ezuttal
azonban szűknek bizonyult a „Tánc-
ház” és csak nehezen tudta befogadni
az érdeklődők óriási tömegét.

Poniban 8 órakor kezdetét vette a
hangverseny. Bár minden egyes szám
megérdemelné külön külön a megem-
lékezést, mi ezuttal a dalárdák teljesít-
ményét emeljük ki. Makfalva, Havadtó,
Abód, Gyulakuta, Kibéd, Kelemenfelke
székely dalárdáinak egyesített férfikara
a román himnusszal nyitotta meg az
ünnepélyt. Megható volt látni, hogy a
nyelv nehézségeivel küzködő székely
testvéreink milyen bámulatos szöveg-
kiejtéssel énekeltek. A közönség viharos
tapsa biztató jel volt a dalárdáknak,
melyek azután egyenként mutatták be
rendkívüli készségüket.

A tulajdonképeni műsort Mihály Jenő
lendületes megnyitó beszéde vezette
be, mely után az összes férfidalosok
Spokr.: „A dal” című impozáns művét
énekeltek el frappáns hatás mellett.
Majd Lőrinczy Dénes Heteyi Gábor-
nak „Hölgyek panasza” című versét
szavalta el ügyes rátermettséggel. Utána
a Kibédi Férfi Dalkör Thern: „Dal-
ünnepen” című ünnepélyes karát adta
elő nagy tetszés mellett. Nagy derült-
séget keltett Kálmán Vencel, ki a hadi-
fogságot humorizálta igen ötletesen.
A Gyulakutai Vegyeskar lépett azután
a pódiumra egy műdal (Beethoven:
Himnusz az éjhez) és két magyar nőtől
adva elő. Majd egy dialóg következett,
ugyanis Császár Erzsébet és Fülöp
Zoltán a „sorsjegyről” csevegték igen
szellemesen. A Havadi Férfikar Abt:
„A válás fájdalma” című műdalát igen
hatásosan adták elő. Orbán Vilmos
művésziességgel szavalta Várad Antal:
„Ezüsfátyol legendáját”. A Székely-
abodi Férfidalkör Foriuner: „Mi volt
nekem a szerelem?” c. nehéz műdalát
kifogástalanul adta elő. Csűrös Emília
3 perces vigjátékát: „A suszterinasi”
a makfalvi műkedvelők mutatták be
általános derültség mellett. A Kelemen-
telki Dalkör Lavotta: „A reményhez”

c. műdalát, a Makfalvi Dalkör pedig
magyar nőtől adott elő sok tapsot
aralva. A műsort az egész ünnepség
értelmi szerzője: **Bencze Gyula** tanító
zárta be, aki lelkes köszönő és buz-
dító szavakkal bucsuzott el a kedves
vendégektől.

Talán a legnagyobb sikert a Gyula-
kutai Vegyeskar könyvelhei el, kiváló-
nak bizonyult szopránjával.

Egyenként és összesen olyant produ-
káltak a székely földmíves dalárdák, mi
őszinte örömmel tölti el mindenkit,
ki a magyar földmíves sorsával törődik,
ki szívén viseli annak kulturális elő-
haladását. És itt őszinte elismeréssel
kell adoznunk a Romániai Magyar
Dalosszövetségnek, mely az utóbbi két
év alatt bámulatos lelkesedést tudott
felidézni a magyar dalkultúra iránt, s
céltudatosan hajta végre program-
jának éppen azon részét, hogy a
magyar népben keresi a magyar dal-
kultúra igazi jövőjét.

Ebből a szempontból ítéljük meg mi-
lyen is a makfalvi ünnepséget, mert a székely
földmíves dalárdák látva a közönség
támogatását és érdeklődését, jövőre
kétségtelenül még fokozottabb lelkesé-
dással fognak dalolni, s azt hisszük,
nem csalódunk, ha megjósoljuk, hogy
a következő országos dalosversenyen
a Makfalván szervezett dalárdák már
méltó ellenfelei lesznek eddig is szer-
vezett földmíves dalárdáinknak.

Még csak annyit, hogy a rendezés
igazán nehéz munkájáért hála és min-
den elismerés illeti **Bencze Gyula** mak-
falvi tanítót. Az ünnepségen az Országos
Dalosszövetség képviselőjeként
Dr. Inczédy Joksmann Ödön elnök és
Kováts Elek alelnök jelentek meg.

A szászrégeni róm. kath. egyház
f. év november hó 28-án műkedvelői
ünnepélyt rendezett, amelyen az „Antónia”
c. vigjáték került színre. Az estélyen
megjelent Szászrégen és vidéke társa-
dalmi rétegeinek színe java, vallásfele-
kezet és nemzetiségi különbség nélkül,
a városi szálloda nagyterme zsúfolásig
megtelt látogató közönséggel, ennek
megfelelően meg is volt az erkölcsi
siker is. Több ízben kihívások, tetszés
kinyilvánítások, viharos tapsorkán volt
a lelkes, kitünő jókedvvel játszóknak
jól megérdemelt jutalma. A rendezőség
hivatása magaslatán állott s alapos fel-
készültsége által nagyban hozzá járult
az estély fényes sikeréhez. Gyönyörűen
szép volt!

Walter Simon

Műsoros estély. — Csikszentgyörgy-
Bánfalva műkedvelő ifjúsága karácsony
harmadnapján táncmulatsággal egybe-
kötött fényesen sikerült műsoros estélyt
rendezett. A műsor számai a „Magyar
Nép” kiadásában megjelent Dr. Kántor
Lajos: Műkedvelők Színműtárából voltak

összeválogatva. A „Férjhez menjek?” című magánjelenet nyitotta meg az estélyt, amelyet Király Magda igen ügyesen adott elő. A műsor kiemelkedő pontja Ábrányi Emil: „A végrehajtó” egyfelvonásos vígjátéka volt. Kivétel nélkül az összes szereplők: Márton Ella, Márton Ilonka, Szász Rudolf, Kirják Ferenc, Potovszky József, Bálint Ferenc és Málnássy Annuska otthonias színpadi mozdulataikkal és szerepüket átértő bátor előadásaikkal minden dicséreten felül álló nagy ügyességgel oldották meg feladatukat. Ezen vígjáték után Kirják Károly mulattatta a közönséget Gabányi Árpád: „Bajos Jeremiás” című vígjátékjelenetével. Pavkor Mladen Pál: „Boruraderü” falusi jelenete, amelyet Kirják Károly és Málnássy Annuska nagyon kedvesen játszottak, állandóan derűt ségben tartotta a közönséget és csattanós befejezést adott az egész műsoros-estélynek. Hálás köszönet a fáradságot nem ismerő, önzellen rendezőknek!

Karácsonyfa ünnepély Széken. December 24-én d. u. lélekemelő karácsonyfa ünnepélyt rendezett a széki ref. felekezeti iskola. A zsufolásig megtelt tanteremben a gyönyörű karácsonyfa, amelyet az ifjú lelkész kezdeményezésére és búzditására közadakozásból szereztek be, csillogó szemmel, örömtől ragyogó arccal vették körül a gyermekek. A kis szereplők egytől egyig ügyesen álltak meg helyüket.

Az ünnepély végeztével a lelkész szép beszédet intézett a jelenlevőkhez, köszönetet mondva áldozatkészségükért, s buzdítván továbbra is a jóra. Egyidejűleg elismerő lelkes szavakkal fejezte ki köszönetét Szentes Ilona tanítónőnek fáradságot nem ismerő nemes munkájáért. A karácsonyfa való gyűjtés érdeme főként a Székely Sándoré és Fülöp Dániel kurátoré, de a többiek is szeretettel, jó szívvvel igyekeztek támogatni a nemes célt. *Egy jelenvolt.*

Helyreigazítás. A Magyar Nép újévi első számában tudósítást közölünk Kisborosnyó háromszékmegyei község előhaladásáról. Most helyreigazítást küldtek be hozzánk, amely azt tartalmazza, hogy a község előhaladását nem azoknak lehet köszönni, akikről a multikori tudósítás szól. A község közgyűleinek élén a gazdák népművelési egyesülete áll, amely harang-bizottságot alakított a következőkből: Czeglédy István lelkész, elnök, Váncsa Károly pénztáros, Stefán István és Majos Bálint presbiterek, Bitay Imre igazgató tanító, Cerus József, ifj. Mircse Ferenc és Sikés Sándor. Ez a bizottság nemcsak a harang beszerzésén munkálkodott, hanem más közügyeknek is megvetette anyagi alapját.

MEZŐGAZDASÁG.

Gazdasági értekezlet és előadások Gyergyószentmiklóson.

A gyergyószentmiklósi gazdák, a Gazdasági Egylet elnökének, Márton Lajosnak elnöklése alatt, a környékbeli gyergyói községek néhány nevesebb gazdavezére jelenlétében, dec. hó közepén népes gazdaértekezletet tartottak. A gazdaértekezletnek nagy jelentőséget ad az a körülmény, hogy azon általános érdekű gazdasági kérdéseket, a népművelődés és népegészségügy keretébe vágó fontos mozzanatokat tárgyaltak meg, minden egyes előhozott kérdéshez hozzászólást engedve a megjelenteknek.

A gazdaértekezleten vendégként megjelent dr. Vass András okl. gazda is, aki elnök felkérésére előadást tartott a pálinkát szállító „halálautók”-ról, amelyek nemcsak milliókkal szegényítik a székelységet, hanem egészségileg is aláássák a népet, veszélyeztetve annak ellentálló és termelő képességét, épen most, mikor gazdasági életünk felszínén maradhatásához annyira nagy szükség van egészséges és jó eszű emberekre. Hevesen kikelt a torozás rossz szokása ellen is, amely szintén *magaszegényítést* jelent a székelységnek. (Ezekről a kérdésekről már több ízben olvashattak olvasóink lapunk hasábjain, s okvetlen szükséges lenne társadalmi mozgalmat indítani a halálautók és a torromboló munkájának megállítására ügyében! *Szerk.*)

Az előadás során szönyegre kerültek még az apaállatok beszerzése, a szarvasmarha tenyésztés kérdései, melyeknek tárgyalása kapcsán a helyi és vidéki birtokosok és gazdák mondtak véleményt, kifejezésre juttatva annak fontosságát, hogy a gazdáknak egyöntetűen kellene védekezniök a Regátból beözönlő moldovai marha terjedése ellen, mely állatfajta elkorcsosítja, elcsenevészíti a székelység értékes szarvasmarhaállományát.

A lótenyésztés kérdésének egy pár mozzanata is szóba jöve, kidomborodott az a vélemény, hogy ha már az állam sammit sem tesz lótenyésztésünk fellendítése érdekében, álljanak össze a gazdák és szerezzenek be lipikai vagy kis muraközi méneket és ezekkel javítsák a lezüllesztett lóállományt. (Lásd erre nézve az „uj idők magyarjának” tanácsait. *Szerk.*)

A gazdasági szervezkedés kérdésének részletes megbeszélése után a jelenlevők elhatározták, hogy a téli időt felhasználva, minden vasárnap összejönnek liyszerű gazdaértekezletre és

felszínén tartják a mezőgazdasági állattenyésztés kimagaslóbb kért. Azóta eltelt már pár vasárnap, össze is gyűltek a gyergyószentmiklósi gazdák, értékes példát mutatva a magyar gazdaságszadalmnak, hogy nem elég mástól várni a rálást, hanem minden legkisebb daegyüttes lépjen a cselekvés és kezdje meg munkáját.

Állatárak.

Székelyudvarhely. Fejős tehénjuval 5—12.000 L darabonként, élőkör 24—30.000 igásökör 16—20 L páronként. Hízott ser és 32 kg-ként élősúlyban. Választott 250—300 L, juh 200—250 L dr. Igásló 4—12.000, kocsló 12—15 L darabonként.

Terményárak.

Székelyudvarhely. Buza 120—130, rozs 110—115, árpa 90—95, zab 48, tengeri 85—95, burgonya 20—25 lei vékánként. Széna 160—200, lucerna 160—200, takarmány 60—70, alomszalma 40 L mázsánként. **Szatmár.** Buza 850—900, Árpa 500, rozs 550—560, Tengeri 400—450, zab 520—530, takarmány 220—250 mázsánként.

A Cluj—Kolozsvárt 1924. év szeptember havában tartott országos állatkiállítás aranyéremmel kitüntetve

Fél kg. gyapjú, vagy két kg. árvaal megmentheti birháját pusztulástól.

DISTO

biztosan meggyógyítja még a kóros juhait és szarvasmarhákat

DISTO

Egyszerű a kezelés! Biztos gyógyítás! Főlerakat:

GERGELY FERENC UTÓ
drogériájában
Cluj—Kolozsvár.

Költségkímélés szempontjából a gyógyszertárakhoz forduljanak

Kapható: R. MOSTI
Magyarománia összes gyógyszertárában

IPARI ROVAT

Kiáltvány Románia magyar iparos társadalmához.

Iparos Testvéreim!

A világháború után Romániába zakadt magyar polgári társadalomból az iparos osztály az, amely élene számára aránylag legtöbbet szenvedett megmenteni. Ma is ez az osztály a legmagyarabb, a legüggetlenebb, ma is egyik legerősebb tényezője, gerince a polgári társadalomnak.

Iparos Testvéreim! Ez a függelenség veszélyben van. Az összeomlott világból kimentett erő meg akarják törni, szét akarják forgácsolni. A nem politizálás hangzatos jelszavával el akarják távoztatni az iparosságot attól a párttól, amelyik párt egyedül hivatott rá, hogy magáévá tegye kisebbségi sorsunkból eredő sérelmeinket és keresse a sérelmek orvosolásának eszközeit és módjait.

Megkíséreltük politikamentes és nemzetiségi különbség nélküli szervezetbe tömörülve lezárni a kisebbségi átkot. Nem sikerült. Sem a hatóságok, sem a román iparos társaink nem méltányolták lojális magatartásunkat. Az uralkodó nemzethez tartozó iparos társaink, akiket mi emeltünk ki az ismeretlenség homályából, ellenünk fordultak és a tőlünk nyert jogot politikai célokból velünk szemben gyakorolják.

Iparos Testvéreim! A hosszú, hiába való keresgélés után visszatérünk, ahonnan kiindultunk. Magunkban kell megtalálnunk a védelmet a kívülről jövő támadások ellen.

A Magyar Párt közgazdasági szakosztályai és közöttük a Kézműipari Szakosztály ezt a célt szolgálják. Innen nyertem érdemtelenül a mandátumot arra, hogy szavamat felemeljem és minden magyar iparosnak fülébe harsog-

jam, hogy ebben a táborban van a helye.

Nem elég annak felismerése, hogy gerince és kovásza vagyunk a városi polgárságnak. Évszázadok óta szervezetekben élő és némi fegyelemhez szokott iparos osztályunknak szerepe, hogy az egész magyar polgári társadalomnak megmutassa a követendő utat. A mi osztályunk szent feladata, hogy hét éves apáthikus közönyéből felrzza Erdély és Bánság egész magyar polgárságát, hogy önértzetessé tegye és politikai cselekvésre bírja azokat is, akik már azt sem merik bevallani, hogy magyarnak születtek.

Ezer meg ezer tönkrement kisebbségi ekzisztencia igazolja, hogy a nagy összefogásra eljött a tizenkettedik óra. Az az erő, amelyet a mi iparos tömegeink képviselnek, nem elégséges a kenyérünk ellen törő törekvések megfékezésére. Nem elégséges akkor sem, ha valamennyien egy táborban vagyunk. Meg kell találnunk a kapcsolatot azokkal a körökkel, amelyek osztályosai sérelmeinknek. Románia kisebbségi nemzeteinek minden társadalmi rétegével egy táborba kell tömörülnünk. A vízbe fuló élni akarásával kell felhasználnunk minden törvényes eszközt a nemzetközi szerződések és a gyulafehérvári határozatok érvényre juttatására.

Iparos Testvéreim! Ne felejtsetek el, hogy a történelem ítélőszéke előtt egyenként és együttesen felelősek vagytok utódaitokért, akiknek a magyarságát megtartani faji és becsületbeli kötelességetek. Ne várjátok, míg ellenséges törekvések kicsavarják kezetekből a megélhetés eszközét és intézményes hajszával megfosztanak kenyeretektől. Számoljatok le önmagatokkal, a helyzettel, egyenesítsétek ki hajlott derekatokat és készüljétek egy littel és egy akarattal Isten nevében a nagy összefogásra.

Nagyvárad, 1925 dec. hó.

Szabó Károly
asztalosmester.

Az iparigazolványok régi rendje. Riasztó hírek kerültek forgalomba arról, hogy az iparigazolványok kiállításánál új rendszert léptet életbe a hatóság. Az iparfelügyelőség ebben az ügyben utasítást kért vezérigazgatóságától, ahonnan egyelőre a régi ipartörvények alkalmazását rendelték el és csak az idegen állampolgárok igazolványaihoz szükséges a belügyminiszteri jóváhagyás.

Iparüzemek erőhasználatára. Mindazoknak az üzemeknek, amelyek 1924. július 1. után alakultak s amelyek hő és vizerőt akarnak igénybe venni, az iparügyi miniszterium engedélyét kell kérniük. A kérvénynek tartalmaznia kell az üzem részletes körülírását, a beépített technikai erőt, a hőerő előállítására használt tüzelőanyagot, a vizerő használatáért fizetett bért, vagy adót. A kérvény beadásának határideje 1926. április 1. A bejelentés elmulasztását szigorúan büntetik.

Valuta jegyzések.

Kolozsvár, 1926. január 18-án.

1 dollár	= 223	L.
1 font sterling	= 1088—1092	"
1 svájci frank	= 43'30—43'40	"
1 francia frank	= 8'45—8'50	"
1 arany márka	= 52	"
1 líra	= 9—9'10	"
1 cseh korona	= 6'64—6'65	"
1 dinár	= 3'90	"
1 osztrák shilling	= 31'55—31'65	"
317—320 magyar K	= 1	"

BOGNÁR

ÉS

SZÁNTÓ

Erdélyi Kereskedelmi Rt.
Cluj—Kolozsvár.

A ministerul Saniteti Publice, Bucuresti által 14226/1923. sz. alatt autorizált gőzüzemű likörgyár; bor és sör nagykereskedés, szesz szabadraktár.

MULATTATÓ

Gyulai Pál verseiből.

Erdély határán.

Elzavart falucskák,
Kéklő hegyek alján
Madárfűty az erdőn,
Vizomlás a sziklán.

Érzem levegődet.
Megállok a bércen
Erdély, szegény Erdély,
Édes szülőföldem!

S leborulok sírva,
Mint a vándor gyermek,
Ki édesanyjának
Sírhalmán pihen meg.

A makk-ász.

A nagy háboru alatt sokan jártak az olasz fronton. Oda pedig Tírol égbenyuló hegyein vitt az ut. Itt lakik az az osztrák-német nép, melynek nyájas világa, becsületes érzülete és sok ősi szokása ismételtlen foglalkoztatta az írókat. Az osztrák népies írók között a legkiválóbbak közé tartozik *Anzengruber Lajos*, kinek elbeszélését itt közöljük. 1839-ben született Bécsben és ugyanott halt meg 1889-ben. Híresek *népies színművei*, melyekben gyakran az anyagi javak féktelen keresésének szomorú vagy nevetséges következményeit mutatja be. Írói hírnevét még inkább növelték *népies elbeszélései és regényei*. Nevének dicsőségét Bécsben szép szobor hirdeti.

Ha van a sorsnak könyve, akkor bizonyos, hogy abból halandó szem még nem olvasott!

Ha az ember tudná, hogy mit hoz a következő nap, akkor mindnyájan ölbetét kézzel várhatnánk a jövőt. Ugyan ki szállana akkor bátran szembe a bajjal, ha tudná, hogy az ugysem maradhat el? Ugyan ki küzködnék, ha tudná, hogy úgy is elérhetetlen a vágya, vagy pedig biztos lenne, hogy elnyeri, ha semmit sem is tesz?

Ilyeseket gondolt János gazda, amíg lassan ballagott az országuton. Még tovább szálltak gondolatai, hogy micsoda ostobaság is az, hogy az emberek kártyavetés-sel, ólomöntéssel, kézből-jóslással a jövőt kiakarják fűrkészni; — erre megvető mosoly szaladt át az arcán és köpött egyet.

— Az átkozott kártyavetés! — Nagyot sóhajtott. János gazda még nem volt idős ember, sudár termetű, sötét szemű, csinos arcu ember volt. Űde ajka fölött kis bajuszeit, sötét szőke haját egyszerűen hátra fésülte. Külben ugy volt öltözve, mint vidékének többi módos adája. Csinos ember volt, de ma semmit sem mutatott lassan botorkált lehorgasztott fővel, mintha a tegnapi pot keresné.

— Jó reggelt, János gazda! — mondta valaki; János gazda felnézett; előtte egy kis ember állott. Nagy csunya volt: egyik válla jóval kiemelkedett, meglehetősen nagy feje a másik oldalra lógott. Posztósapkája alól, melyet legényesen félrecsapott, néhány hosszú hajfürt tetett elő; kopott szőke haja már jócskán őszült. A sapka ellenzője alól pápaszem csillogott elő, amögött meg egy pár vigan csillogó szem; arcán minden kerek és piros volt, akárcsak egy egészséges almán; ez az ember, nem is látszott jóindulatúnak, de kétségtelenül mindig kedvű lehetett. Bizonytalanul csillogó kabátja zöldbe játszott.

Két nagy kakukkos óra függött a vállán; az egyik pupos hátán imbolygott, a másik a mellére lógott. Gomolykán spárgát húzott keresztül, melyre óraingák voltak kötve; balkezeiben durva vászonzacskót hordott, melyben órasúlyok és szerszámok voltak. Egy szó mint száz Miska, a házaló és vándoróras állott János gazda előtt elállotta az útját.

— Jó reggelt, János gazda! — mondotta.

— Jó reggelt!

— A városba mész?

— Igen.

— Be akarsz hajtani a házbért a boltostól?

János gazda bólintott.

Az óras hunyorított a szemével.

— Szeretnéd talán az egész pénzt megkapni?

— Bizony. De hát nem vághatom ki belőle. Ugyan veszem észre, hogy neki magának sincs semmije.

— Mit adsz, ha egy jó hirt mondok?

— Ugyan! Mondd, vagy ne mond!

— Tegnap voltam a boltosnál. Értsd meg, az óras valóságosan ugrált örömben. Örökölt. De azt mondom, hogy az, aki őt nehéz viszonyai közt szorongatja, és krajcárt sem fog előbb megkapni, amíg keservesen nem pereli belőle; de te, mert mindig jó voltál hozzá, azonnal megkapsz tőle mindent, csak egy szót szólj.

— Annál jobb.

— De, János gazda, milyen hangulatban vagy most? Hát így beszél az, aki olyan pénzhez jut, amire már résztet vetett?

— Mit érek veled? Talán éppen jó lesz temetés.

— Ugyan, ki halna meg? Te talán nem?

— Éva.

— A feleséged? Fulladj meg, ha hazudtál! Mit is láttam, olyan egészségesen, mint a makk?

— Nézd csak most meg! — János gazda feltolta kalapját és végigsimította a homlokát.

— Bizony, Miska, Szilveszter estéjén történt a baj. A kárhuzatos fehérszínűek az ő pokolralaló ostobaságával Kártyát vetettek, tréfából, persze csak tréfából ahogy mondták; és az enyémnek jutott a makk-ász, az pedig halált jelent, úgy magyarázták neki. Erre megnyúlt a kép, hogy az állja majd nem az asztalig ért. „Mégis csak b... volt — mondotta — hogy tréfát akartunk üzni. Most a J... lsten megmutatta az igazat!” Azóta csökönnyösen beké... zelte magának, hogy nem él tovább egy esztendőnél. F... nem lenne olyan szomorú a dolog, nevetni lehetne rajta, hogy mennyire fáradozik a jövődőlés beteljesítésén. Na... ról napra soványodik. Hiába beszél neki az ember; s...

1926. Jan. 23.

at elüldögéltem mellette és magyaráztam neki; ő meggyel, mindenben igazat ad nekem és, amint felemelkeünk, az az utolsó szava, mint az első; hogy őneki mégis csak meg kell halnia! Végre is aggodalmamban orvost hívtam a városból; az megcsóválta a fejét és így szólt: „Az asszony lelkibeteg!” Erre elmondottam neki az egész dolgot. „Hm, hm” mormogta, előhúzta a tubákszelencéjét, nyitotta, kivett egy csipetnyit, tubákol, azután a fedelét valósan becusukta: „Hát” mondta „bizony még meghal saját ostobasága miatt!” — „Köszönöm a felvilágosítást, doktor úr” mondtam én erre, „de én bizony sajnálom az én ostoba Évikémet is.” — János gazda megörölte a kabátja ujjával a szemét.

— Éles szél fúj.

A kis órás elgondolkozva csóválta meg nagy fejét, hogy a posztosapka bal füléről jobbra csúszott.

— Bizony magam is sajnálnám a menyecskét.

— Mondom neked — kiáltotta a gazda, miközben kezét magasra emelte — már úgy van, mintha halott lenne! Így nem húzza sokáig.

Miska eközben szorgalmasan nézte a csizmája orrát, ost hirtelen felemelte a fejét és így szólt:

— Tudod mit? Megnézem egy kicsit közelebről ezt a do'got.

— Az Isten áldjon meg, Miska! De siess! Ügyes ember voltál világ életedben. Bizony meghálálnám...

— Csak lassan, János gazda! Hisz még egy lépést sem tettünk. Azt megmondom, hogy semmit sem ígérek!

— Nehéz dolog lesz ez. Hogy akarsz tulajdonképpen hozzáfogni?

— Tudod, ha valamit meg akarok javítani, látnom kell a szerzetet. Inkább menjünk! Isten áldjon meg! Reménykedj egy kicsit, de nagyon ne bízd el magad. Amit megtehetek, egész biztosan megteszem.

— Isten áldjon meg, Miska!

Az egyik elindult jobbra, a másik balra.

János gazda gyors léptekkel a városba ment, hogy minél hamarabb visszatérhessen és lássa, hogy mit intézett a házaló; csendes reménye támadt, hogy Isten segítségével jobbra fordul a dolog. Miska pedig elgondolkozva a falu felé tartott.

(A következő közlemény arról fog szólni, hogy a házaló miként ejtette gondolkozóba a fiatal asszonyt.)

Németből fordította: *Rajka László.*

Tréfák

Furcsa ház.

A Sundi cigány kéregetni járt a rácsnyi ünnepeken. Amint egy házba ki akar menni, nekiszalad a Bodriya. Erre Sundi követ akar felkapni, a kő — szerencsétlenségére — oda üt fagyva.

— Suhase láttam ilyen házsat, morogt a cigány, ahol a követ ketik meg, órán a kutyát!

A megtisztelt küldöttség.

Z. megyében az 1866 dik évben a marhavész pusztítván, a megye gyűlése határozta egy bizottság kiküldetését az célból, hogy a marhavészről megadott helységekből az óvintézkedéseket megtegye. A bizottság megérkezett P... mezővárosba, hol is a ró által ilyen szavakkal kezdődő dikkal fogadtatott:

— *Tekintetes marha küldöttség!*

Furcsa táviratok.

Egy jószágkereskedő üzletfeléhez a következő táviratot küldte:

„Csak holnap utazom, mert a mai vonat ökröket nem szállít. Ha sertésre van szüksége, gondoljon rám”.

Egy fiatal férj a következő táviratot küldte feleségének:

„Reszegen iekéstem a vonatról, itt vagyok, holnap Menyőben leszek.”

Mire megérkezett a távirat, ez lett a válasza:

„Reszegen leestem a vonatról, itt vagyok, holnap mennyben leszek”.

István napja.

Egy István nevű úr nőtlen korában szent István király napján szokta a nevenapját megtartani s ilyenkor nagyon sok vendég szokta őt felköszönteni. Később házasságra adván a fejét, midőn a szokott napon a köszöntők serege ismét megjelent nála, azon őszinte nyilatkozással távollította el őket, hogy ő nem István király többé, hanem István vértanú.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Mindenkinek!

1. *Apróhirdetéseink tarifája: Minden szó 4, vastagabb betűvel 8 L. Legkisebb hirdetés 40 L. Állást keresők részére 20 szög 40 L. Előfizetőknek minden szó 3, vastagabb betűvel 6 L.*

2. *A levélpórtó nagyméretű drágulása folytán kérdezősködőknek levélben csak úgy válaszolunk, ha válaszbélyeget is mellékelnek.*

3. *Ingyen megkapja 1926-os naptárunkat, aki beküldi 1925-ik évi 9-es lapszámunkat (Jókai szám).*

4. *Miután a román helynevek sok helyen megváltoztak, nagyon kérjük olvasóinkat, hogy levelezésükben a magyar elnevezést is mindig tegyék oda, mert különben igen sokszor nem tudunk a helynéven eligazodni. Hasonlóan írják oda mindig törzskönyvi számukat is és az utalványon a pénz pontos rendelkezését.*

S. J. Gyergyócsomafalva, B. J. F. J., L. J., L. L. és B. J. Vadász, K. I., B. S., K. T. és K. J. Márkod, K. P. és B. Kl. Kolozsvár, L. B. és B. S. Kurtapatak, Cs. I. és S. L. Kézdivásárhely (V. A. u. o. 100 L. bejött), M. J. és H. R. Istensegits, D. I. Boós, D. K. Mezőcsávás, D. I., K. Á., Zs. F. és B. K.

Göcs, Ifj. B. V. Ehed, Cs. J. Székelyudvarhely, M. B. Homoródszentpéter, Sz. L. Bikafalva, S. I. és B. P. I. Kápolnásfalu, O. M. Kovászna, Cs. P. L. és Sz. J. Ditró, B. P. Homoródujfalu.

Itt felsoroltak az új előfizetőkért, telkes és önzetlen támogatásukért fogadják mély tiszteletünket, halánkat és köszönetünket, bizalommal kérjük és várjuk további eredményes támogatásukat.

Elvesztett szerződésüket kiadóhivatalunkban átvehetik: Id. Szilágyi József és neje Máté Mária, valamint Kliss Sándor és neje Szabó Anna Kolozsvár.

L. J. Bözöd, írja meg pontosan, hogy milyen közzétett könyvet óhajjt. — Érdeklődő. Irjon Reszegen József Orbájt Cluj-Kolozsvár, Călea Regule Ferdinand címre. — K. J. Székelyszenterzsébet. Nem kapható, ajánljuk a kiadásunkban megjelent „Milkedvelők Szimfóniára” c. könyvet, amelyben 10 darabot talál. — M. I. Krasznabétek. A 3000 L. könyvelve, ezzel rendben 1924 XII. 31-ig, s így naptárakat sajnos nem küldhettünk, mivel még éves hátralék áll fenn. Leveleiben a neveket alig tudjuk olvasni. Köszönet. — Ifj. D. A. Szováta. A 45 L. javára írva. — Ktsjenő. Aki a „Jó Barát” című ifjusági lapból mutatványszámot kért, közölje címét e szerkesztőséggel, hogy a lapot megküldhessék. — L. I. Lövete. 33 L. javára írva. — L. F. Algyógy. Ebben a tárgyban Kovács Kálmán unitárius püspöki titkar ur (Unitárius Kollégium) adhat felvilágosítást. — P. I. Székelykövesd. A 10 L. tartozás nem áll fenn. — P. S. L. Kápolnásfalu. 1925 XII. 31-ig 50 L. — Dr. T. J. Szatmár. 275 L. a Sz. N. javára írva, rendben 1925 XII. 31-ig. — M. J. Magyarlapad. Rendben 1926 XI. 1-ig. — D. I. Göcs. Előfizetése 1925 XII. 31-ig rendben.

Beérkezett és nyugtázni kért pénzek: B. V. Nagydoba 100, dr. K. G. Budapest 1000, P. Gy. B. Zásbocsárd 550, K. L. Makfalva 100, A. B. Belényes 480, K. J. Bánffyhungyad 200, (rendben 1926. XII. 31-ig), B. D. Érbogyoszló 3000, özv. B. J-né Keresztényalmás 300, H. I. Somróújlak 200, T. Gy. Szilágybagos 310, R. Gy. Kálnok 200, P. S. Nagyzerind 200, E. K. Avaszujváros 257 + 100, L. K. Kápolnásfalu 200, V. M. Mezőtelegd 250, T. I. Ant 244, Sz. I. Páké 105 (rendben 1925. XII. 31-ig), V. L. Kovászna 200, K. K. Máramarosziget 300, G. J. Recsenyéd 105, dr. B. P. Bonchida 300, L. S. Avaszujváros 350, A. F. Világos 200, G.

L. Gyalár 200, M. A. Turterebes 230, A. K. Gerendkeresztúr 130 (rendben 1926 XI. 1-ig), Sz. J. Kerelőszentpál 150 (rendben 1926. VI. 1-ig), M. Á. Gyergyószentmiklós (rendben 1925. XII. 31-ig), Sz. F. Erzsébetváros 286, K. L. Kiskereki 100, W. B. Bnzásbesenyő 550. Cs. J. Székelyudvarhely 190 + 540, K. G. Ottomány rendben 1926 II. 1-ig, K. S. Ottomány 1925. XII. 31-ig még 17 L-t kérünk, R. I. Nagyvarjas 300. B. I. Vadász 500, T. B. Dombahída 400 (5 pld. rendelésére 1925 XII. 31-ig még 100 L kell), K. Zs. Barót 300, F. G. Hadikfalva 200, K. D. Székelykocsárd 200, V. Gy. Havadtó 300, B. S. Hídvég 616, Cs. Gy. Lécfalva 1245 + 260, Köröstárkányból: Ifj. Cs. B. P. 100, T. J. 100, b. Sz. F. 200, v. Sz. F. 130, O. F. 200, b. L. I. 100, m. A. M. 75, E. M. 100, Sz. M. 100 (ezek rendben 1926 XI. 1-ig), I. P. 100, C. A. J. 100 (ezek rendben 1925 XII. 31-ig), M. I. Kerelőszentpál 750, Ifj. K. Z. Csikszentgyörgy 600, T. M. Etéd 150, K. S. Vadad 500, D. L. Szatmárgörbéd 746, B. I. Vadász 500, Sz. M. I-é Magyaró 100, B. Á. Kalotaszentkirály 100, Sz. F. Nagyvarjas 100 L.

Eladó 5 erős 30 keretes méhcsalád Boczonádi kaptárban *Roszdárovits Sándornál Dés.*

Déri Árpád

magkereskedése.

CLUJ, Strada Regina Maria 10.

Ajánlja németországi és hollandiai garantált fajazonos, tiszta és csiraképes konyhakerti-, virág-, és gazdasági magvait.

Déri Árpád gazdasági szaktanácsadója dr. Páter Béla tb. gazd. akad. igazgató, aki szakkérdésekben a gazdaközönség rendelkezésére áll.

Árjegyzéket portómentesen küld.

GERGELY FERENC Utóda

(Cégtulajdonos DR. NEMES FERENC)

fűszer-, gyamatáru-, termény-, gyógyanyag- és lestékáru kereskedése.

Cluj—Holoşsvát. C/O Telefon: 164. sz.

Nagyban! Kicsinyben!

Vetemény- és virágmagvak!

Gazdasági magvak:

Lucerna, arankamentes ólomzaroit Répamagvak: Colossus, Saccharosa, Mam-muth, Olajbogyó, Echendorff Phacelia, elsőrangú mézélő növény. Fűmag. eredeti skót angol perje. Bükkhüny, Baltacim, Gughagyma Öltőolvas a legjobb minőségben. Almola, Enda-Ehlnoln, Salfarol és más növényvédő szerek.

Garantált fajazonosság és csiraképesség!!

Apróhirdetések

Szolnok Doboka megyében Záp-rócz községben 94 holdas prima bir-tok, újonnan épült 4 szobás verandás udvarház, szép kis parkkal és gyümölcsössel, súlyos betegség miatt *sürgösen eladó.* Értekezhetni *Teleky István tulajdonossal u. p. Dés.*

Szecskavágó, majdnem új, állványa, kereke vas, két erős késsel 3500 L-ért eladó, *Cím: Református lelkes Holtmaros—Mureşmort.*

Cipészek szaklapja megrendelhető *Babos Károlynál, Cluj—Koloşsvát, Str. Paşa 37.*

Szakavatott, szorgalmas szőlőkezelőt keresek, ki gyümölcsös kezelését is érti. Fizetési igényeket és bizonyítvány másolatokat kér: *Lázár László Marosillye.*

Gazdák és kertészek figyelmébe!

Erfurti, dániai és hollandiai.

vetőmagvaink

megérkeztek.

- Gabonamagvak
- Olajosmagvak
- Heremagvak
- Főzelékmagvak
- Virágmagvak
- Virághagymák
- Fűmagvak
- Takarmányrépamagvak.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

„Mezőgazdák“

Kereskedelmi R.-Társ. Arad.

Hirdessen lapunkban!

Egy birtokhirdetésre kilencven-három érdeklődő jelentkezett kiadóhivatalunkban.

Marosvásárhelyi Takarékpénztár

R.-T.

Telefon 12. — Deviza-Telefon 72. és 82.

Sürgőnycim:

„Takarékpénztár“

Fiókok:

Beszterce, Szászrége

Alaptőke és tartalékok

Lei 20,000.00

Dombri

posztógyár.

Készít és elad vagy mosott és gyapjuval becserél

valódi homespu

úri és női divatszöveteket

Ugyanott posztókészítést és festést, gyapjúfonást elvállal.

Cluj—Koloşsvát

Cal. Decebal (Rudolf-út) 22.

Vásárlásainál saját érdekükért mindig hivatkozzék a lapunkban olvasott hirdetésre.

A szerkesztésért felel: GYALLAY DOMOKOS

A kiadásért felel: PETRES KÁLMÁN

kiadóhivatali igazgató.